

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 190 (XXXIV) — Nr. 882

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 7 septembrie 2022

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 262 din 17 mai 2022 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 172 alin. (4), (10) și (12) și ale art. 191 alin. (2) din Codul de procedură penală	2-6
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
1.100. — Hotărâre privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2022, pentru suplimentarea bugetului Ministerului Transporturilor și Infrastructurii în vederea suportării costurilor pentru repatrierea unor cetățeni români, precum și pentru acordarea unui ajutor financiar de urgență.....	6-7
1.101. — Hotărâre privind modificarea art. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 148/2022 pentru aprobarea Programului de susținere a producției de legume în spații protejate pentru anul 2022.....	7
ACTE ALE CASEI NAȚIONALE DE ASIGURĂRI DE SĂNĂTATE	
589. — Ordin pentru modificarea și completarea Normelor tehnice de realizare a programelor naționale de sănătate curative pentru anii 2022 și 2023, aprobate prin Ordinul președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 180/2022	8

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 262

din 17 mai 2022

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 172 alin. (4), (10) și (12) și ale art. 191 alin. (2) din Codul de procedură penală

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Oana-Cristina Puică	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Maria Eleonora Centea.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 172 alin. (4), (10) și (12) și ale art. 191 alin. (2) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Berde Csongor în Dosarul nr. 1.283/119/2017/a8 al Tribunalului Covasna și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.370D/2018.

2. La apelul nominal lipsește autorul excepției, față de care procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, în acord cu jurisprudența în materie a Curții Constituționale. Mai arată că aspectele criticate privesc mai degrabă modalitatea de organizare internă a laboratoarelor și a instituțiilor de medicină legală.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea nr. 22 din 18 septembrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 1.283/119/2017/a8, **Tribunalul Covasna a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 172 alin. (4), (10) și (12) și ale art. 191 alin. (2) din Codul de procedură penală.** Excepția a fost ridicată de Berde Csongor într-o cauză având ca obiect trimiterea în judecată a inculpatului pentru săvârșirea unei infracțiuni de deținere fără drept de droguri de risc și de mare risc, infracțiune prevăzută și pedepsită de dispozițiile art. 2 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că dispozițiile art. 172 alin. (4), (10) și (12) și ale art. 191 alin. (2) din Codul de procedură penală încalcă principiile constituționale privind legalitatea, egalitatea în fața legii, dreptul la un proces echitabil, dreptul la apărare, dreptul la informație, precum și unicitatea, imparțialitatea și egalitatea justiției, întrucât nu îndeplinesc cerințele cu privire la previzibilitatea legii, lăsând loc arbitrarului. Astfel, arată că în practică se perpetuează utilizarea constatărilor tehnico-științifice reglementate de prevederile art. 112 alin. 2 și ale art. 113 alin. 1 și 2 din Codul de procedură penală anterior, sub titulatura de „raport de expertiză criminalistică acreditat pentru încercare”. De asemenea, susține că nu sunt aprobate și administrate

expertize neutre și că rapoartele de expertiză sunt realizate de către lucrători de poliție, care sunt subordonați ierarhic și funcționează în cadrul unor structuri din sfera executivului. Mai arată că experții din acest sistem, de regulă, nu depun jurământul și nu sunt chemați în fața instanței de judecată să susțină expertiza, instituindu-se o prezumție absolută de legalitate. Totodată, subliniază că laboratoarele interjudețene de expertize criminalistice nu funcționează din lipsă de specialiști, iar expertizele la laboratoare internaționale sunt inaccesibile justițiabilului român. Mai subliniază și necesitatea corelării textelor de lege criticate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 1/2000 privind organizarea activității și funcționarea instituțiilor de medicină legală și ale Ordonanței Guvernului nr. 2/2000 privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară.

6. **Tribunalul Covasna** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Arată astfel că aspectele invocate de autorul excepției privesc organizarea internă a laboratoarelor și a instituțiilor de specialitate și nu afectează constituționalitatea dispozițiilor de lege criticate.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 172 alin. (4), (10) și (12) și ale art. 191 alin. (2) din Codul de procedură penală. Prin prevederile art. 102 pct. 116 din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesuale penale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 515 din 14 august 2013, au fost modificate prevederile art. 172 alin. (4) din Codul de procedură penală și au fost introduse cele ale art. 172 alin. (10) și (12) din Codul de procedură penală. Dispozițiile art. 172 alin. (12) din Codul de procedură penală au fost modificate prin prevederile art. II pct. 35 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, publicată în Monitorul

Oficial al României, Partea I, nr. 389 din 23 mai 2016. Textele de lege criticate au următorul cuprins:

— Art. 172 alin. (4), (10) și (12): „(4) *Expertiza poate fi efectuată de experți oficiali din laboratoare sau instituții de specialitate ori de experți independenți autorizați din țară sau din străinătate, în condițiile legii. [...]*

(10) *Constatarea este efectuată de către un specialist care funcționează în cadrul organelor judiciare sau din afara acestora. [...]*

(12) *După finalizarea raportului de constatare, când organul judiciar apreciază că este necesară opinia unui expert sau când concluziile raportului de constatare sunt contestate, se poate dispune efectuarea unei expertize.”;*

— Art. 191 alin. (2): „(2) *Expertiza genetică judiciară se efectuează în cadrul instituțiilor medico-legale, al unei instituții ori unui laborator de specialitate sau al oricărei alte instituții de specialitate certificate și acreditate în acest tip de analiză.”*

11. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții de lege, autorul excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5) referitor la principiul legalității, ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea în fața legii, ale art. 21 alin. (3) referitor la dreptul la un proces echitabil, ale art. 24 privind dreptul la apărare, ale art. 31 referitor la dreptul la informație și ale art. 124 alin. (2) privind unicitatea, imparțialitatea și egalitatea justiției.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 172 alin. (4), (10) și (12) din Codul de procedură penală au mai fost supuse controlului de constituționalitate prin raportare la prevederile art. 1 alin. (5), ale art. 21 alin. (3), ale art. 24 și ale art. 124 alin. (2) din Constituție — invocate și în prezenta cauză — și fața de critici similare.

13. Astfel, prin Decizia nr. 787 din 15 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 192 din 17 martie 2017, Curtea a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 172 alin. (4) și (10) din Codul de procedură penală. În acest sens, prin decizia menționată, paragrafele 18—20, Curtea a reținut că efectuarea unei expertize se dispune când pentru constatarea, clarificarea sau evaluarea unor fapte ori împrejurări ce prezintă importanță pentru aflarea adevărului în cauză este necesară și opinia unui expert [art. 172 alin. (1) din Codul de procedură penală], având în vedere că procesul penal este cea activitate reglementată de lege și desfășurată de organele judiciare, de părți și de celelalte persoane care participă într-o cauză penală la îndeplinirea de către instanțele judecătorești a justiției, în scopul constatării la timp și în mod complet a faptelor care constituie infracțiuni și al pedepsirii făptuitorilor potrivit vinovăției lor. Expertiza reprezintă un mijloc de probă reglementat de Codul de procedură penală, fiind realizată de experți calificați drept subiecți procesuali care participă la îndeplinirea de către instanțele judecătorești a justiției în cauzele penale. În aceste condiții, Curtea a constatat că legiuitorul are competența exclusivă de a stabili sfera persoanelor care participă la îndeplinirea justiției prin efectuarea de expertize, precum și condițiile de dobândire a calității de expert, condiții care trebuie să asigure întocmirea rapoartelor de expertiză în mod imparțial și la un standard profesional ridicat. De asemenea, Curtea a reținut că îndrumarea metodologică constituie un instrument eficient în standardizarea expertizelor efectuate, ceea ce denotă grija legiuitorului ca activitatea de expertiză să se desfășoare în mod unitar. Totodată, Curtea a constatat că imparțialitatea, transparența și corectitudinea expertizei sunt garantate de îndeplinirea condițiilor cerute de normele procesuale penale în vigoare în activitatea de întocmire a raportului de expertiză. Astfel, legiuitorul a reglementat o serie de incompatibilități referitoare la expert în cuprinsul art. 174 din Codul de procedură penală, potrivit căruia persoana aflată în vreunul dintre cazurile de incompatibilitate prevăzute de dispozițiile art. 64 din același cod nu poate fi desemnată ca

expert, iar, în cazul în care a fost desemnată, hotărârea judecătorească nu se poate întemeia pe constatările și concluziile acesteia. O persoană nu poate avea, în aceeași cauză, atât calitatea de expert desemnat de organul judiciar, cât și pe aceea de expert recomandat de unul dintre subiecții procesuali. De asemenea, în aceeași cauză, nu poate fi desemnată ca expert recomandat de părți o persoană care funcționează în cadrul aceleiași instituții medico-legale sau aceluiași institut/laborator de specialitate cu expertul desemnat de conducerea instituției respective la solicitarea organului judiciar.

14. Tot prin Decizia nr. 787 din 15 decembrie 2016, anterior citată, paragrafele 21—23, Curtea a reținut că organul de urmărire penală sau instanța de judecată, când dispune efectuarea unei expertize, fixează un termen la care sunt chemate părțile, subiecții procesuali principali, precum și expertul, dacă acesta a fost desemnat, pentru a le aduce la cunoștință obiectul expertizei și întrebările la care expertul trebuie să răspundă, întrebări cu privire la care au dreptul să facă observații și să ceară modificarea sau completarea lor [art. 177 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală]. Totodată, expertul este înștiințat cu privire la faptul că are obligația de a analiza obiectul expertizei, de a indica cu exactitate orice observație sau constatare și de a expune o opinie imparțială cu privire la faptele sau împrejurările evaluate, în conformitate cu regulile științei și expertizei profesionale [art. 177 alin. (3) din Codul de procedură penală]. De asemenea, părțile și subiecții procesuali principali au dreptul să solicite ca la efectuarea expertizei să participe experți independenți autorizați [art. 172 alin. (8) din Codul de procedură penală]. În situația în care expertiza a fost efectuată în lipsa părților ori a subiecților procesuali principali, aceștia sau avocatul lor sunt încunoștințați cu privire la întocmirea raportului de expertiză și cu privire la dreptul la studierea raportului [art. 178 alin. (5) din Codul de procedură penală]. De asemenea, raportul de expertiză va cuprinde, pe lângă mențiunile formale, prevăzute de dispozițiile art. 178 alin. (4) din Codul de procedură penală, și descrierea în amănunt a operațiilor de efectuare a expertizei, obiectiile sau explicațiile părților, analiza acestor obiectii sau explicații, metodele, programele și echipamentele utilizate, iar, în final, concluziile care trebuie să fie clare și neechivoce. Totodată, în cursul urmăririi penale sau al judecării, expertul poate fi audiat de organul de urmărire penală sau de instanță, la cererea procurorului, a părților, a subiecților procesuali principali sau din oficiu, dacă organul judiciar apreciază că audierea este necesară pentru lămurirea constatărilor sau concluziilor expertului [art. 179 alin. (1) din Codul de procedură penală]. Când organul de urmărire penală sau instanța constată, la cerere sau din oficiu, că expertiza nu este completă, iar această deficiență nu poate fi suplinită prin audierea expertului, dispune efectuarea unei supliment de expertiză de către același expert, iar când nu este posibilă desemnarea aceluiași expert, se dispune efectuarea unei alte expertize de către un alt expert [art. 180 alin. (1) din Codul de procedură penală]. Organul de urmărire penală sau instanța dispune efectuarea unei noi expertize atunci când concluziile raportului de expertiză sunt neclare sau contradictorii ori între conținutul și concluziile raportului de expertiză există contradicții, iar aceste deficiențe nu pot fi înlăturate prin audierea expertului [art. 181 alin. (1) din Codul de procedură penală]. În continuare, Curtea a reținut că organul de urmărire penală și instanța de judecată nu au obligația de a adopta concluziile raportului de expertiză, iar valoarea probantă a expertizelor nu este stabilită de Codul de procedură penală, aceasta fiind supusă, conform prevederilor art. 103 alin. (1) din Codul de procedură penală, liberei aprecieri a organelor judiciare în urma evaluării tuturor probelor administrate în cauză. Așadar, toate probele, inclusiv expertizele, trebuie raportate la ansamblul probator, acestea

nefiind suficiente să asigure condamnarea unei persoane. Astfel, Curtea a reținut că dispunerea condamnării are loc doar atunci când acuzația a fost dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă, aspect de natură a conferi procesului penal un caracter echitabil, în condițiile în care, potrivit dispozițiilor art. 4 alin. (2) din Codul de procedură penală, orice îndoială în formarea convingerii organelor judiciare se interpretează în favoarea suspectului sau inculpatului. Prin urmare, Curtea a constatat că normele procesual penale precitate reprezintă garanții ale drepturilor fundamentale consacrate de prevederile art. 21 alin. (3) și ale art. 24 din Constituție, fiind menite să asigure atât dreptul la un proces echitabil, cât și posibilitatea părților de a se apăra în cadrul procesului penal în care organele judiciare dispun efectuarea de expertize.

15. În ceea ce privește dispozițiile art. 172 alin. (10) din Codul de procedură penală, tot prin Decizia nr. 787 din 15 decembrie 2016, precitată, paragrafele 24—26 și 31, Curtea a reținut că procedeul probatoriu denumit „constatare” presupune examinarea unor situații de fapt, mijloace de probă sau persoane de către specialiști, medici legiști sau tehnicieni care funcționează în cadrul organului de urmărire penală ori în cadrul altor organe. În temeiul prevederilor art. 172 alin. (9) din Codul de procedură penală, constatările se dispun atunci când există pericol de dispariție a unor mijloace de probă sau de schimbare a unor situații de fapt ori este necesară lămurirea urgentă a unor fapte sau împrejurări ale cauzei. Așadar, ceea ce este specific în cazul constatării, ca mijloc de probă, este urgența, consemnarea anumitor elemente care constituie probe în procesul penal, înainte ca acestea să dispară sau să fie distruse sub acțiunea timpului sau prin acțiunea persoanelor implicate. Prin constatare se stabilește dacă elementele de la locul faptei constituie indicii sau pot conduce la suspiciunea rezonabilă că a fost săvârșită o faptă penală. Curtea a reținut că efectuarea unei constatări se poate dispune numai în cursul urmăririi penale, prin ordonanță, de către organul de urmărire penală, constatarea având caracter facultativ. Aceasta se efectuează de către un specialist care funcționează în cadrul organelor judiciare sau din afara acestora asupra persoanei, materialului și datelor puse la dispoziție sau indicate de către organul de urmărire penală. Potrivit dispozițiilor art. 181¹ din Codul de procedură penală, obiectul constatării, întrebările la care trebuie să răspundă specialistul și termenul în care urmează a fi efectuată lucrarea sunt stabilite de organul de urmărire penală prin ordonanță, iar rezultatul activității desfășurate de specialist se consemnează într-un raport de constatare care cuprinde descrierea operațiilor efectuate, a metodelor, programelor și echipamentelor utilizate și concluziile constatării. Raportul de constatare constituie, conform prevederilor art. 97 alin. (2) lit. e) din Codul de procedură penală, un mijloc de probă, în condițiile în care dispozițiile art. 5 alin. (2) din același cod prevăd că organele de urmărire penală au obligația de a strânge și de a administra probe atât în favoarea, cât și în defavoarea suspectului sau inculpatului. Astfel, Curtea a constatat că judecata se realizează de către o instanță independentă și imparțială, în condiții de publicitate, oralitate și contradictorialitate, iar judecătorul își fundamentează soluția pe întregul probatoriu administrat în cauză, verificând, evaluând și coroborând probele care nu au o valoare prestabilită.

16. De asemenea, prin Decizia nr. 531 din 24 septembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 965 din 29 noiembrie 2019, Curtea a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 172 alin. (12) din Codul de procedură penală. Prin decizia menționată, paragrafele 14—17, Curtea a reținut că textul de lege criticat, astfel cum a fost modificat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016, dispune cu privire la posibilitatea

efectuării unei expertize, atunci când concluziile raportului de constatare sunt contestate, în condițiile în care, în redactarea anterioară modificării prin ordonanța mai sus menționată, efectuarea unei expertize era obligatorie dacă părțile contestau concluziile raportului de constatare. Curtea a observat că dispozițiile art. 172 alin. (12) din Codul de procedură penală nu refuză dreptul suspectului/inculpatului sau al oricărei alte persoane interesate de a contesta concluziile raportului de constatare, ci conferă organului judiciar competența de a aprecia asupra utilității efectuării unei expertize. Împrejurarea că, subsecvent constatării, efectuarea unei expertize este condiționată de aprecierea necesității sale, indiferent că această necesitate este impusă de existența unei nelămuriri a organului judiciar ori de aspectele învederate de către părți în momentul contestării raportului de constatare, nu este de natură a aduce atingere dreptului la apărare al părților, care au posibilitatea de a formula cereri în fața organului de urmărire penală și instanțelor judecătorești, de a solicita administrarea oricăror probe în apărarea lor, inclusiv de a solicita efectuarea unei expertize și de a exercita căile de atac prevăzute de lege. Curtea a constatat că, după finalizarea raportului de constatare, concluziile acestuia pot fi contestate de părți sau de subiecții procesuali principali, în această situație organul judiciar putând dispune efectuarea unei expertize. De asemenea, Curtea a constatat că se poate dispune efectuarea unei expertize și atunci când, deși raportul de constatare nu este contestat, față de complexitatea cauzei, organul judiciar apreciază că este necesară întocmirea unui raport de expertiză. Așa fiind, ceea ce guvernează necesitatea solicitării opiniei unui expert este principiul referitor la aflarea adevărului, consacrat de prevederile art. 5 alin. (1) din Codul de procedură penală, potrivit căruia organele judiciare au obligația de a asigura, pe bază de probe, aflarea adevărului cu privire la faptele și împrejurările cauzei, precum și cu privire la persoana suspectului sau inculpatului. Totodată, Curtea a reținut că, potrivit dispozițiilor art. 97 alin. (2) lit. e) din Codul de procedură penală, rapoartele de constatare sunt mijloace de probă prin care se obține o probă care servește la constatarea existenței sau inexistenței unei infracțiuni, la identificarea persoanei care a săvârșit-o și la cunoașterea împrejurărilor necesare pentru justa soluționare a cauzei și care contribuie la aflarea adevărului în procesul penal. Or, în acord cu prevederile art. 100 alin. (3) din Codul de procedură penală, cererea privitoare la administrarea unor probe formulată în cursul urmăririi penale sau în cursul judecății se admite ori se respinge, motivat, de către organele judiciare. Organele judiciare pot respinge o cerere privitoare la administrarea unor probe atunci când: proba nu este relevantă în raport cu obiectul probațiunii din cauză; se apreciază că pentru dovedirea elementului de fapt care constituie obiectul probei au fost administrate suficiente mijloace de probă; proba nu este necesară, întrucât faptul nu este notoriu; proba este imposibil de obținut; cererea a fost formulată de o persoană neîndreptățită; precum și atunci când administrarea probei este contrară legii [art. 100 alin. (4) din Codul de procedură penală].

17. Prin Decizia nr. 531 din 24 septembrie 2019, mai sus citată, paragrafele 19 și 20, Curtea a constatat că nu poate fi primită critica potrivit căreia organele judiciare se pronunță în mod discreționar asupra necesității administrării unei expertize în cauză, cu atât mai mult cu cât, în conformitate cu prevederile art. 103 alin. (2) din Codul de procedură penală, dispunerea condamnării se poate realiza doar atunci când acuzația a fost dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă. Acest fapt conferă procedurii caracter echitabil, deoarece — pe lângă faptul că, potrivit dispozițiilor art. 4 alin. (2) din Codul de procedură penală, orice îndoială în formarea convingerii organelor judiciare se

interpretează în favoarea suspectului/inculpatului —, principiul liberei aprecieri a probelor nu este unul absolut, fiind limitat de existența unor mijloace compensatorii care să asigure existența unui echilibru suficient între acuzare și apărare. Sub acest aspect, în Hotărârea din 2 iunie 2005, pronunțată în Cauza *Cottin împotriva Belgiei*, paragraful 29, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reamintit că unul dintre elementele unei proceduri echitabile, în temeiul art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, este caracterul contradictoriu al acesteia: fiecare parte trebuie să aibă, în principiu, nu numai posibilitatea să prezinte elementele necesare apărării sale și succesului pretențiilor sale, ci și posibilitatea să ia cunoștință și să discute toate dovezile sau observațiile prezentate judecătorului, în scopul de a influența decizia instanței (a se vedea, *mutatis mutandis*, Hotărârea din 18 martie 1997, pronunțată în Cauza *Mantovanelli împotriva Franței*, paragraful 33, Hotărârea din 20 februarie 1996, pronunțată în Cauza *Lobo Machado împotriva Portugaliei*, paragraful 31, Hotărârea din 20 februarie 1996, pronunțată în Cauza *Vermeulen împotriva Belgiei*, paragraful 33, și Hotărârea din 18 februarie 1997, pronunțată în Cauza *Nideröst-Huber împotriva Elveției*, paragraful 24). Totodată, Curtea de la Strasbourg, prin aceeași hotărâre, paragraful 30, a subliniat că este de competența instanțelor naționale să evalueze dovezile pe care le-au obținut și relevanța celor pe care părțile doresc să le prezinte, de vreme ce Convenția nu reglementează regimul probelor ca atare. Sarcina Curții Europene a Drepturilor Omului este aceea de a stabili dacă procedura în ansamblu, inclusiv modul în care au fost luate probele, a respectat caracterul echitabil impus de prevederile art. 6 paragraful 1 (a se vedea, *mutatis mutandis*, Hotărârea din 12 iulie 1988, pronunțată în Cauza *Schenk împotriva Elveției*, paragraful 46). Ca atare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a afirmat că principiul contradictorialității — ca și celelalte garanții procedurale prevăzute de art. 6 paragraful 1 — are ca scop o procedură în fața unei instanțe, fiind esențial ca părțile să poată participa într-o manieră adecvată la respectiva procedură (a se vedea, *mutatis mutandis*, și Hotărârea din 19 iulie 1995, pronunțată în Cauza *Kerojärvi împotriva Finlandei*, paragraful 42).

18. Or, așa cum a reținut Curtea Constituțională prin Decizia nr. 531 din 24 septembrie 2019, precitată, paragrafele 21—24, suspectul/inculpatul are, între altele, dreptul de a consulta dosarul, dreptul de a propune administrarea de probe în condițiile prevăzute de lege, de a ridica excepții și de a pune concluzii, dreptul de a formula orice alte cereri ce țin de soluționarea laturii penale și civile a cauzei, persoana vătămată și partea civilă au dreptul de a propune administrarea de probe de către organele judiciare, de a ridica excepții și de a pune concluzii, precum și dreptul de a adresa întrebări experților, iar partea responsabilă civilmente își exercită drepturile în limitele și în scopul soluționării acțiunii civile (art. 81 și următoarele din Codul de procedură penală). Curtea a reținut că, tot astfel, în cursul procedurii de cameră preliminară, părțile interesate pot formula cereri și excepții privitoare la verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală. Mai mult, Curtea a constatat că, în acord cu prevederile art. 374 alin. (5), (6) și (9) din Codul de procedură penală, în faza de judecată, președintele întrebă procurorul, părțile și persoana vătămată dacă propun administrarea de probe, iar în cazul în care se propun probe, trebuie să se arate faptele și împrejurările ce urmează a fi dovedite, mijloacele prin care pot fi administrate aceste probe, locul unde se află aceste mijloace, respectiv, în ceea ce privește martorii și experții, identitatea și adresa acestora. Aceasta întrucât, potrivit art. 100 alin. (2) din același cod, „în cursul judecății, instanța

administrează probe la cererea procurorului, a persoanei vătămate sau a părților și, în mod subsidiar, din oficiu, atunci când consideră necesar pentru formarea convingerii sale”, sens în care, în procesul de evaluare a probelor, condamnarea se poate dispune doar atunci când instanța are convingerea că acuzația a fost dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă [art. 103 alin. (2) din Codul de procedură penală]. Totodată, procurorul, persoana vătămată și părțile pot cere administrarea de probe noi și în cursul cercetării judecătorești, iar, după audierea inculpatului, a persoanei vătămate, a părții civile și a părții responsabile civilmente, se procedează la administrarea probelor încuviințate [art. 374 alin. (9) și art. 376 alin. (3) din Codul de procedură penală]. Așa fiind, Curtea a reținut că dispozițiile de lege criticate nu încalcă dreptul la un proces echitabil, deoarece partea interesată beneficiază de garanțiile dreptului la un proces echitabil, sens în care eventualele dificultăți cauzate apărării prin limitarea drepturilor sunt suficient contrabalansate de procedurile urmate de autoritățile judiciare, putând susține în fața instanței de judecată toate apărările necesare în condiții de contradictorialitate cu acuzarea. În concluzie, Curtea a constatat că împrejurarea că nu este obligatorie efectuarea unei expertize — în cazul în care concluziile raportului de constatare sunt contestate — are ca scop asigurarea dreptului la un proces echitabil prin soluționarea cu celeritate a cauzei, întrucât, în caz contrar, s-ar permite prelungirea nejustificată a rezolvării cauzei printr-o simplă contestare a raportului, cu toate că dispunerea unei expertize nu este utilă soluționării speței, fiind lămurite toate aspectele cu privire la faptele și împrejurările cauzei, precum și cu privire la persoana suspectului/inculpatului. Totodată, lăsarea de către legiuitor la aprecierea organelor judiciare a necesității dispunerii efectuării unei noi expertize, după finalizarea raportului de constatare, reprezintă o aplicare a rolului activ pe care acestea îl au în cadrul procesului penal, în scopul aflării adevărului, astfel cum acesta este reglementat de prevederile art. 5 din Codul de procedură penală, și nu o manieră de a încălca, prin dispozițiile de lege criticate, principiul legalității și standardele calității legii, consacrate de dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție.

19. În același sens sunt și Decizia nr. 851 din 26 noiembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 192 din 25 februarie 2021, Decizia nr. 334 din 20 mai 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.082 din 11 noiembrie 2021, și Decizia nr. 504 din 13 iulie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.193 din 16 decembrie 2021.

20. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, soluția de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 172 alin. (4), (10) și (12) din Codul de procedură penală, pronunțată de Curte prin deciziile mai sus menționate, precum și considerentele care au fundamentat această soluție își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză, inclusiv referitor la dispozițiile art. 191 alin. (2) din Codul de procedură penală — care reglementează instituțiile care efectuează expertizele genetice judiciare —, cu privire la care nu au fost formulate critici distincte.

21. Curtea apreciază că nu poate fi reținută nici critica privind încălcarea prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituție, întrucât textele de lege care fac obiectul prezentei excepții de neconstituționalitate se aplică în mod egal tuturor persoanelor vizate de ipoteza normelor analizate.

22. În ceea ce privește invocarea de către autorul excepției a dispozițiilor art. 31 din Legea fundamentală referitor la dreptul la informație, Curtea reține că acestea nu sunt aplicabile în cauza de față.

23. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Berde Csongor în Dosarul nr. 1.283/119/2017/a8 al Tribunalului Covasna și constată că dispozițiile art. 172 alin. (4), (10) și (12) și ale art. 191 alin. (2) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Covasna și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 17 mai 2022.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

pentru prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**,

în temeiul art. 426 alin. (4) din Codul de procedură civilă coroborat cu art. 14 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, semnează

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Oana-Cristina Puică

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRĂRE

privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2022, pentru suplimentarea bugetului Ministerului Transporturilor și Infrastructurii în vederea suportării costurilor pentru repatrierea unor cetățeni români, precum și pentru acordarea unui ajutor financiar de urgență

Având în vedere Hotărârea Comitetului Național pentru Situații de Urgență nr. 39/2022 pentru aprobarea demarării procedurilor necesare repatrierii cetățenilor români afectați de suspendarea zborurilor operatorului de transport aerian BlueAir, în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. 30 alin. (2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 104 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — (1) Se aprobă suplimentarea bugetului Ministerului Transporturilor și Infrastructurii pe anul 2022 cu suma de 5.000 mii lei, credite de angajament și credite bugetare, din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2022, la capitolul 68.01 „Asigurări și asistență socială”, titlul 57 „Asistență socială”.

(2) Se acordă un ajutor financiar de urgență reprezentând suma prevăzută la alin. (1) alocată pentru rambursarea contravalorii serviciilor de transport aerian furnizate de Compania Națională de Transporturi Aeriene Române — Tarom — S.A., în calitate de operator de transport aerian abilitat prin Hotărârea Comitetului Național pentru Situații de Urgență nr. 39/2022 pentru aprobarea demarării procedurilor necesare repatrierii cetățenilor români afectați de suspendarea zborurilor operatorului de transport aerian BlueAir, pentru repatrierea cetățenilor români afectați de suspendarea zborurilor operate de Compania BlueAir Aviation — S.A.

Art. 2. — (1) Serviciile de transport aerian prevăzute la art. 1 alin. (2) se organizează de către Compania Națională de Transporturi Aeriene Române — Tarom — S.A., în baza rerutării pasagerilor cetățeni români de către Compania BlueAir Aviation S.A. pe cursele Companiei Naționale de Transporturi Aeriene Române — Tarom — S.A. sau ale partenerilor acesteia.

(2) Ministerul Afacerilor Externe întreprinde demersurile necesare în vederea informării cetățenilor români aflați în străinătate și care solicită asistență consulară, cu privire la măsurile adoptate pentru facilitarea repatrierii acestora.

Art. 3. — (1) Ministerul Transporturilor și Infrastructurii și Compania Națională de Transporturi Aeriene Române — Tarom — S.A. răspund de modul de utilizare, în conformitate cu dispozițiile legale, a ajutorului financiar de urgență alocat potrivit prevederilor prezentei hotărâri.

(2) Sumele rămase neutilizate se restituie la Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului până la sfârșitul anului 2022.

Art. 4. — Se autorizează Ministerul Finanțelor să introducă, la propunerea ordonatorului principal de credite, modificările corespunzătoare în structura bugetului de stat și în volumul și structura bugetului Ministerului Transporturilor și Infrastructurii pe anul 2022.

Art. 5. — Metodologia privind rambursarea contravalorii serviciilor de transport aerian prestate de Compania Națională de Transporturi Aeriene Române — Tarom — S.A. pentru repatrierea cetățenilor români afectați de suspendarea zborurilor operatorului de transport aerian BlueAir se aprobă prin ordin al ministrului transporturilor și infrastructurii.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:
Viceprim-ministru, ministrul transporturilor și infrastructurii,
Sorin Mihai Grindeanu
p. Ministrul afacerilor externe,
Janina-Mirela Sitaru,
secretar de stat
Ministrul finanțelor,
Adrian Căciu

București, 7 septembrie 2022.
Nr. 1.100.

GUVERNUL ROMÂNIEI

H O T Ă R Ă R E

privind modificarea art. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 148/2022 pentru aprobarea Programului de susținere a producției de legume în spații protejate pentru anul 2022

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Articolul 8 din Hotărârea Guvernului nr. 148/2022 pentru aprobarea Programului de susținere a producției de legume în spații protejate pentru anul 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 111 din 3 februarie 2022, cu modificările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 8. — Resursele financiare necesare aplicării schemei de ajutor *de minimis* prevăzute de prezenta hotărâre sunt în sumă de 265.283 mii lei, reprezentând echivalentul a 53.620 mii euro, și se asigură din bugetul aprobat Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale pe anul 2022, la capitolul 83.01 «Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare», titlul 51 «Transferuri între unități ale administrației publice», articolul 51.01 «Transferuri curente», alineatul 51.01.01 «Transferuri către instituții publice», direcțiilor pentru agricultură județene și a municipiului București, care asigură sumele necesare acordării schemei de la capitolul 83.10 «Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare», titlul 40 «Subvenții», articolul 40.15 «Sprijinirea producătorilor agricoli».”

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:
Ministrul agriculturii
și dezvoltării rurale,
Petre Daea
Ministrul finanțelor,
Adrian Căciu

București, 7 septembrie 2022.
Nr. 1.101.

ACTE ALE CASEI NAȚIONALE DE ASIGURĂRI DE SĂNĂTATE

CASA NAȚIONALĂ DE ASIGURĂRI DE SĂNĂTATE

ORDIN**pentru modificarea și completarea Normelor tehnice de realizare a programelor naționale de sănătate curative pentru anii 2022 și 2023, aprobate prin Ordinul președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 180/2022**

Văzând Referatul de aprobare nr. DG 2.812 din 31.08.2022 al directorului general al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate,

având în vedere prevederile art. 51 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale Hotărârii Guvernului nr. 423/2022 privind aprobarea programelor naționale de sănătate,

în temeiul art. 291 alin. (2) din Legea nr. 95/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 17 alin. (5) din Statutul Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 972/2006, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate emite următorul ordin:

Art. I. — Normele tehnice de realizare a programelor naționale de sănătate curative pentru anii 2022 și 2023, aprobate prin Ordinul președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 180/2022, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 318 și 318 bis din 31 martie 2022, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și completează după cum urmează:

1. La capitolul IX titlul „Programul național de diabet zaharat” subtitlul „Unități care derulează programul” punctul 4 „pompe de insulină, sisteme de pompe de insulină cu senzori de monitorizare continuă a glicemiei, sisteme de monitorizare continuă a glicemiei”, după litera v) se introduce o nouă literă, litera x), cu următorul cuprins:

„x) Spitalul Universitar de Urgență Militar Central «Dr. Carol Davila».”

2. La capitolul IX titlul „Programul național de tratament pentru boli rare” subtitlul „Unități care derulează programul” punctul 29 „Hemoglobinurie paroxistică

nocturnă (HPN)”, după litera f) se introduc două noi litere, literele g) și h, cu următorul cuprins:

„g) S.C. ONCO CARD — S.R.L. Brașov;

h) Spitalul Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș.”

3. La capitolul IX titlul „Programul național de tratament pentru boli rare” subtitlul „Unități care derulează programul” punctul 29 „Hemoglobinurie paroxistică nocturnă (HPN)”, litera f) se abrogă.

4. La capitolul IX titlul „Programul național de diagnostic și tratament cu ajutorul aparaturii de înaltă performanță „Subprogramul de radiologie intervențională” subtitlul „Unități care derulează subprogramul”, litera g) se modifică și va avea următorul cuprins:

„g) Spitalul Clinic de Urgență «Prof. Dr. N. Oblu» Iași [activitatea a) și b)];”.

Art. II. — Direcțiile de specialitate din Casa Națională de Asigurări de Sănătate, casele de asigurări de sănătate și unitățile de specialitate prin care se derulează programe naționale de sănătate curative vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Președintele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate,

Adela Cojan

București, 31 august 2022.

Nr. 589.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

5 948493 458913